

Opublikowano: 2022-07-29

Ponad 22 mln zł dla laureatów konkursu SONATINA 6

W szóstej edycji konkursu SONATINA wyłoniono 32 badaczki i badaczy z całej Polski, którzy na badania i staże w prestiżowych zagranicznych ośrodkach otrzymają w sumie ponad 22 mln zł.

Konkurs SONATINA skierowany jest do osób, które uzyskały stopień naukowy doktora w okresie do 3 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem lub którym stopień ten został nadany do końca czerwca 2022 r. W tej edycji złożono 157 wniosków, a eksperci NCN zakwalifikowali do finansowania 32 z nich o łącznej wartości ponad 22 mln złotych. Wskaźnik sukcesu wyniósł 20,4%. Przyznane granty pokryją koszty pełnoetatowego zatrudnienia laureatów w polskich jednostkach naukowych, realizacji badań podstawowych i aplikacyjnych oraz trwających od 3 do 6 miesięcy staży zagranicznych.

Najwięcej, bo aż 13 laureatów reprezentuje nauki ścisłe i techniczne. Dostaną ponad 8 mln złotych. Podobną kwotę przyznano 8 wnioskom w grupie nauk o życiu. W grupie nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce sfinansowanych zostanie 11 projektów na kwotę ponad 6 mln złotych.

Najwyższą wartość ma projekt dr Katarzyny Walendzik z Instytutu Rozrodu Zwierząt i Badań Żywności Polskiej Akademii Nauk, która za blisko 1,4 mln zł zbada na modelu mysim wpływ wieku oraz diety na metabolizm lipidów śródskórnych komórek tłuszczowych. To populacja komórek znajdująca się w warstwie skóry właściwej. Uczestniczą one w wielu procesach zachodzących w skórze, m.in. termoregulacji, cyklu włosa czy ochronie przed infekcjami. Biorą również udział w procesie gojenia urazów skóry.

Rozpoznanie mechanizmów regulujących funkcjonowanie śródskórnych komórek tłuszczowych może przyczynić się do opracowania nowych metod profilaktyki i leczenia przewlekłych/niegojących się ran powstających w wyniku chorób związanych z otyłością i postępującym wiekiem – zapowiada dr Walendzik.

Laureaci tej odsłony konkursu podejmą także istotne dla współczesnej nauki zagadnienia badawcze, np. z obszaru rolnictwa czy ekologii. Dr Katarzyna Tyśkiewicz z Łukasiewicz – Instytutu Nowych Syntez Chemicznych (383 tys. zł) poszukuje źródeł naturalnych substancji o działaniu przeciwgrzybiczym oraz opracowuje metody ich separacji i oczyszczania. Jak

dowodzi, trudne warunki atmosferyczne i środowiskowe, ale także negatywny wpływ szkodników i mikroorganizmów powodują obniżenie rocznego poziomu produkcji żywności na całym świecie nawet o 50%. Według niej uzyskanie ekstraktów nadkrytycznych z brązowych alg morskich pozwoli na wytworzenie nowoczesnych środków ochrony roślin.

Finansowanie otrzymała również dr Katarzyna Tołkacz z Instytutu Biochemii i Biofizyki PAN (974 tys. zł). W swojej pracy analizuje związek zmian klimatu z rozprzestrzenianiem się pasożytów zewnętrznych (takich jak pchły i kleszcze) oraz przenoszonych przez nie pasożytów krwi, na przykładzie trzech gatunków pingwinów – pingwinów Adeli, pingwinów białobrewych i pingwinów maskowych – zamieszkujących Szetlandy Południowe. Ekspansja pasożytów na Antarktydzie Zachodniej może mieć wpływ na stan zdrowia i liczebność unikalnej fauny zamieszkującej Antarktydę.

W grupie nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce finansowane będą nie tylko projekty, które koncentrują się na badaniu wyzwań współczesności, ale również te przyglądające się uwarunkowaniom społeczno-ekonomicznym i religijnym występującym w przeszłości. Dr Karolina Frank z Uniwersytetu Warszawskiego (625 tys. zł) przyjrzy się roli oraz statusowi kobiet mieszkających w Epirze, greckich koloniach iliryjskich i Tesalii w IV–I w. p.n.e. Jej badania mogą zweryfikować dotychczasowe teorie na temat życia Greczynek w okresie klasycznym i hellenistycznym i udowodnić, że zajmowały one bardziej znaczącą pozycję w swoich społecznościach.

MK, źródło: NCN